נספח 1:

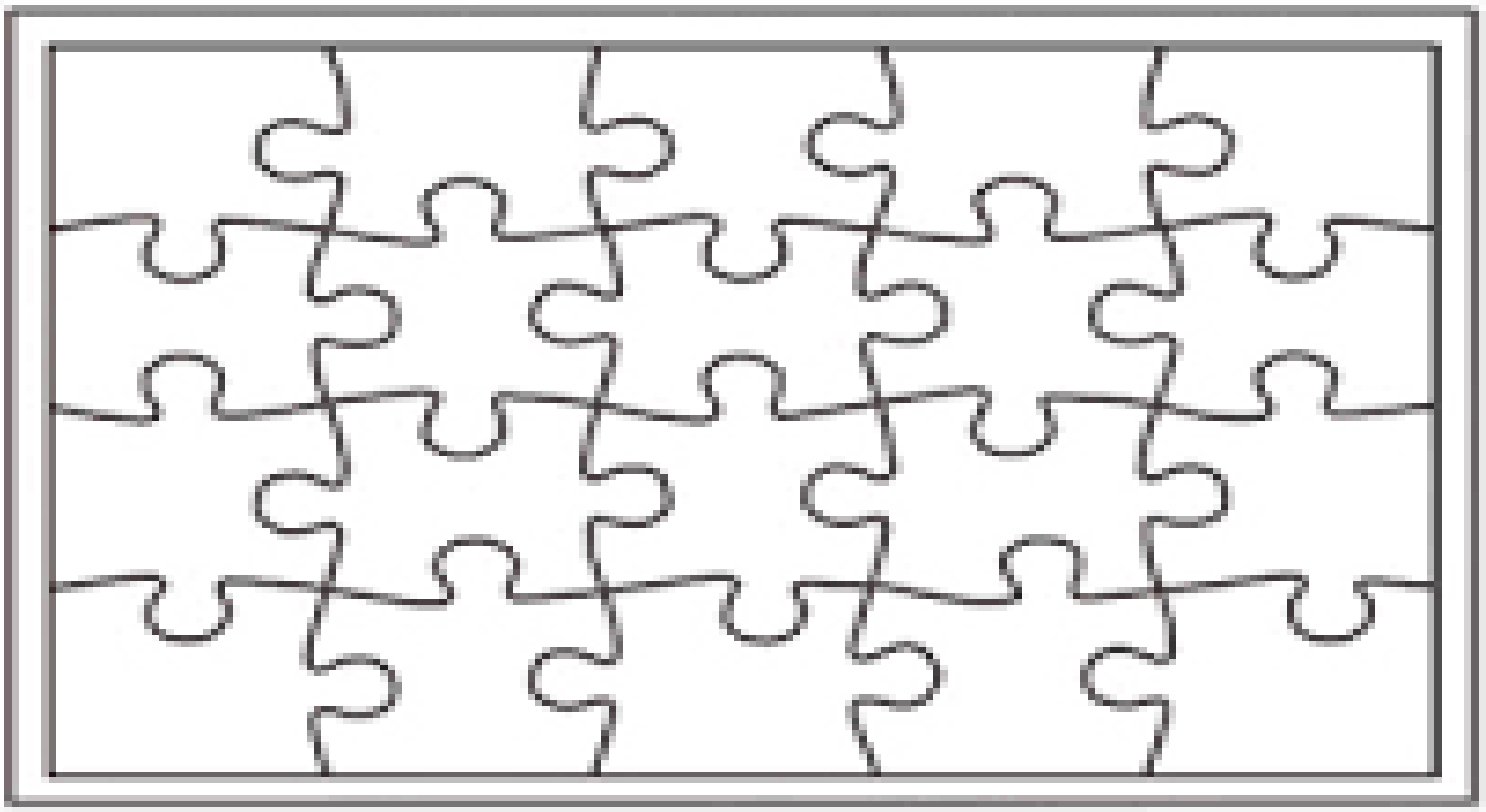

נספח 2:

קטע שכותבת נכה המתנייד בכיסא גלגלים באופן עצמאי:

"אם יש משהו שבאמת מעצבן אותי הוא שאנשים לוקחים עליי אפוטרופסות. הם לא מבינים שגם הכיסא הוא המרחב האינטימי שלי. אתה לא יכול לגעת לי בכיסא אם לא הרשיתי לך, זה כמו שאני אמשוך לך בכוח את הרגליים. ואל תסיע אותי בכוח אם לא ביקשתי. גם צריך לדעת איך להסיע. הם אומרים לי 'תרים ידיים, תן לנו'. יופי, עכשיו אני גם בן ערובה שלך. את יודע כמה פעמים נפלתי בגלל אנשים שהתעקשו להסיע אותי? אבל הדבר הכי מתסכל הוא שמשליכים מהמוגבלות הפיזית על האינטליגנציה שלי".

כלומר?

"המוח שלנו עושה השלמות. כשאנשים רואים אדם בכיסא גלגלים הם לא יודעים מה יש לו. אז הם מניחים אוטומטית שאולי הוא לא מבין טוב או לא שומע טוב. אנשים לפעמים מלטפים לי את הראש כאילו אני ילד בגן. אומרים לי 'בוא חמודי'. גם צועקים כי חושבים שאני לא שומע. ואם יש מישהו איתי, שואלים אותו 'אתה איתו? מה הוא צריך?' כאילו שאני לא שם. וזה הכי מרגיז, שמחליטים בשבילנו ומדברים עם מי שאיתנו. פעם ישבתי בבית קפה עם חבר והמלצר שאל אותו 'מה בשבילו?' אמרתי לו 'שאל אותו, 'בשבילו' יודע לדבר'".

נספח 3:

מכתב לאחי:

בשתי הפעמים האחרונות בהן ביקרתי בירושלים לאחר פטירתך ראיתי שני ילדים באוטובוס בו נסעתי, שגם הם הוכנסו תחת כותרות דומות. הילד הראשון היה אילם ודיבר בשפת הסימנים. במהלך הנסיעה החל לפתע לצחוק, צחוק רם וקולני, כל הנוסעים החלו לזוע באי נוחות במקומותיהם. אני הפניתי את ראשי לכיוונו – וראיתי את הילד השמח בעולם באותה שעה! לא יכול היה שלא לעלות כאב בליבי: מתי אנו צוחקים בפה מלא? מתי אנו מתנהגים בטבעיות, כמו שהיננו מבלי להיכנע לתכתיב? מתי אנו מאושרים באמת, למרות כל החסרונות בחיים? מתי אנו שמחים?

הילדה השניה הייתה בעלת תסמונת דאון, כמוך אחי, וכמו בסרט כתוב מראש היה ברור לי אף כאן מה תהיה הרגשת הנוסעים, ואמנם – כל נוסע שחלף על ידה התבונן תמה: מה עושה ילדה כזו באוטובוס לבדה?

כמובן, איש לא התיישב לצידה, עד שכלו המקומות הפנויים. לפתע, ראתה הילדה את בבואתה בשמשת החלון, וכדבר הברור ביותר בעולם, גחנה לעבר השמשה ונשקה לעצמה. הפעם לא יכולתי שלא להעלות חיוך למראה פניהם של הנוסעים, שמאותו הרגע ועד סופה של הנסיעה דאגו להעיף מדי פעם מבטים בודקים: "האם הילדה בסדר?" [...] מתי נשקנו לעצמנו בזמן האחרון? מתי איננו רודפים אחר עצמנו, מכירים בכוחותינו ומשלימים עם הנמצא בנו, בלי להתלונן על כל שניתן לנו? מתי אנו מסוגלים לשאת את מבטנו ולאהוב את מה שנמצא במראה?